NN 52/2021 (14.5.2021.), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom

HRVATSKI SABOR

1052

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZABRANI NEPOŠTENIH TRGOVAČKIH PRAKSI U LANCU OPSKRBE HRANOM

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 7. svibnja 2021.

Klasa: 011-01/21-01/32
Urbroj: 71-10-01/1-21-2
Zagreb, 12. svibnja 2021.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZABRANI NEPOŠTENIH TRGOVAČKIH PRAKSI U LANCU OPSKRBE HRANOM

Članak 1.

U Zakonu o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (»Narodne novine«, br. 117/17.) naslov iznad članka 1. mijenja se i glasi: *»Cilj i predmet Zakona te područje primjene«.*

Članak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Ovim se Zakonom utvrđuju pravila i sustav mjera za sprječavanje nametanja nepoštenih trgovačkih praksi, utvrđuju se nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima čijim se nametanjem iskorištava značajna pregovaračka snaga kupca u odnosu na njegove dobavljače, uređuju se ovlasti, zadaće i postupanje tijela nadležnog za provedbu ovoga Zakona te suradnja među provedbenim tijelima za utvrđivanje nepoštenih trgovačkih praksi država članica Europske unije i Europske komisije.

(2) Cilj i svrha ovoga Zakona su uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima.

(3) Ovaj Zakon primjenjuje se na prodaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u okviru koje dobavljač ili kupac ili obojica imaju poslovni nastan u Europskoj uniji.

(4) Ovaj Zakon primjenjuje se i na usluge koje kupac pruža dobavljaču u mjeri i na način uređen odredbama ovoga Zakona.

(5) Ovaj Zakon ne primjenjuje se na odnose dobavljača i krajnjeg potrošača.«.

Članak 2.

Iza članka 1. dodaju se naslov iznad članka i članak 1.a koji glase:

»Usklađivanje s pravnim aktima Europske unije

Članak 1.a

Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se Direktiva (EU) 2019/633 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (SL L 111, 25. 4. 2019.).«.

Članak 3.

Članak 2. mijenja se i glasi:

»(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *lanac opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima* obuhvaća sve sudionike u proizvodnji, preradi i trgovini poljoprivrednim ili prehrambenim proizvodima, i to: proizvođače, otkupljivače i/ili prerađivače, trgovce na veliko i trgovce na malo koji u ugovornim odnosima mogu biti dobavljači ili kupci, osobe koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost te javna tijela kao kupce

2. *nepoštene trgovačke prakse* su ugovorne odredbe i/ili poslovne prakse koje u vezi s prodajom poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda dobavljaču jednostrano nametne kupac, koristeći svoju značajnu pregovaračku snagu u odnosu na dobavljača, a suprotno načelima savjesnosti i poštenja, načelu ravnopravnosti ugovornih strana, načelu jednake vrijednosti činidaba i dobroj poslovnoj praksi u proizvodnji i/ili trgovini poljoprivrednim ili prehrambenim proizvodima, odnosno koje nisu u skladu s odredbama članaka 4. do 12. ovoga Zakona

3. *poljoprivredni i prehrambeni proizvodi* su proizvodi navedeni u Prilogu I. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kao i proizvodi koji nisu navedeni u tom Prilogu, ali su prerađeni za upotrebu kao hrana s pomoću proizvoda navedenih u tom Prilogu, uključujući i sve proizvode obuhvaćene pojmom »hrana« u skladu s člankom 2. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL 31, 1. 2. 2002.)

4. *pokvarljivi poljoprivredni i prehrambeni proizvodi* su svježe voće, svježe povrće, jaja, svježe meso, svježa riba, sirovo mlijeko, svježe mlijeko, svježi sirevi, fermentirani mliječni proizvodi, kruh i svježi pekarski proizvodi, svježi kolači te ostali poljoprivredni i prehrambeni proizvodi koji zbog svoje prirode ili u fazi prerade u kojoj se nalaze postaju neprikladni za prodaju u roku od 30 dana nakon berbe, proizvodnje ili prerade (u daljnjem tekstu: pokvarljivi proizvodi)

5. *primarni poljoprivredni proizvod* je proizvod koji je nastao kao rezultat proizvodnje, obrađivanja ili uzgoja, uključujući žetvu, berbu ili pobiranje plodova, mužnju i uzgoj životinja prije klanja, kao i lov, ribolov te sakupljanje divljih plodova i biljaka

6. *dobavljač* je poljoprivredni proizvođač ili svaka fizička ili pravna osoba, neovisno o njihovu mjestu poslovnog nastana, koji prodaje poljoprivredne i prehrambene proizvode; pojam »dobavljač« može obuhvaćati skupinu takvih poljoprivrednih proizvođača ili skupinu takvih fizičkih i pravnih osoba kao što su organizacije proizvođača, organizacije dobavljača i udruženja takvih organizacija

7. *kupac* je svaka fizička ili pravna osoba, neovisno o poslovnom nastanu te osobe, ili svako javno tijelo u Europskoj uniji, odnosno svako javnopravno tijelo definirano u skladu s propisima kojima se uređuju upravni sporovi, koja kupuje poljoprivredne i prehrambene proizvode; pojam »kupac« može obuhvaćati skupinu takvih fizičkih i pravnih osoba

8. *naknada* je bilo koje plaćanje u novcu ili robi ili uslugama

9. *povezana društva* su društva uređena općim propisima o trgovačkim društvima, pojmom poduzetnika pod kontrolom drugog poduzetnika uređenog općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja, uključujući društva koja neku od takvih povezanosti ostvaruju kroz fizičku osobu ili grupu fizičkih osoba koje djeluju zajednički u skladu s člankom 3. Priloga Preporuke Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. vezano uz definicije mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20. 5. 2003.; u daljnjem tekstu: Prilog Preporuke Komisije)

10. *ukupan godišnji prihod* čini zbroj ukupnog godišnjeg prihoda odnosno primitaka promatranog kupca, kojima se pribrajaju ukupni godišnji prihodi odnosno primici njegovih povezanih društava, a prema podacima iskazanim u posljednjem predanom godišnjem financijskom izvješću, konsolidiranom financijskom izvješću ili drugom odgovarajućem financijskom dokumentu, a takav dobiveni zbroj ukupnih prihoda promatranog kupca i s njim povezanih društava umanjuje se za iznos prihoda odnosno primitaka ostvarenih prodajom robe odnosno pružanjem usluga između tog kupca i s njim povezanih društava kako je to propisano člankom 3. ovoga Zakona, a u smislu odredbi članaka 3., 4. i 6. Priloga Preporuke Komisije

11. *mjesto isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda* je mjesto na kojem dobavljač isporučuje poljoprivredni ili prehrambeni proizvod kupcu i na kojem u trenutku isporuke svi rizici i odgovornosti za poljoprivredni ili prehrambeni proizvod prelaze na kupca

12. *cijena proizvodnje* je zbroj svih promjenjivih i nepromjenjivih troškova koji nastanu u proizvodnji jedinice proizvoda

13. *nabavna cijena* je jedinična cijena dobavljača po kojoj se kupuje poljoprivredni ili prehrambeni proizvod, umanjena za sve rabate ili popuste iskazane isključivo na računu te uvećana za zavisne troškove koji su vezani za nabavu tog proizvoda. Zavisni troškovi u pravilu uključuju troškove prijevoza, osiguranja, špedicije i carine

14. *poslovna tajna* jesu poslovne informacije određene u smislu propisa kojim se utvrđuju pravila o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti i općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja

15. *nabavni lanac* čine svi subjekti koji sudjeluju u proizvodnji i/ili nabavi pojedinog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda od trenutka kada je proizvod pripremljen za prodaju krajnjem potrošaču do trenutka prodaje krajnjem potrošaču

16. *provedbena tijela država članica Europske unije* su nacionalna tijela nadležna za utvrđivanje i sankcioniranje nepoštenih trgovačkih praksi u državama članicama Europske unije koja su dužna postupati po službenoj dužnosti ili po zahtjevima dobavljača

17. *krajnja prodajna cijena* je cijena po kojoj trgovac prodaje proizvod u maloprodaji krajnjem potrošaču, a formira se tako da se nabavna cijena poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda množi najmanje koeficijentom 1,10

18. *proizvodno i tržišno osjetljivi poljoprivredni i prehrambeni proizvodi* jesu mlijeko i mliječni proizvodi, svježe goveđe/teleće, svinjsko i meso peradi, jaja, svježe voće i povrće, brašno i kruh, šećer, biljna ulja u prehrani

19. *novi proizvod* je proizvod koji dobavljač prvi put stavlja na tržište ili djelomično izmijenjen proizvod koji već postoji na tržištu, a prvi se put isporučuje kupcu.

(2) Popis poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda iz stavka 1. točke 3., popis pokvarljivih proizvoda iz stavka 1. točke 4. te popis proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda iz stavka 1. točke 18. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.«.

Članak 4.

Naslov iznad članka 3. mijenja se i glasi: *»Značajna pregovaračka snaga«.*

Članak 3. mijenja se i glasi:

»(1) Smatra se da značajnu pregovaračku snagu u smislu ovoga Zakona ima kupac koji je ostvario ukupni godišnji prihod od najmanje 15.000.000,00 kuna.

(2) Ako kupac iz stavka 1. ovoga članka ima povezana društva u smislu ovoga Zakona, ukupni godišnji prihod kupca izračunava se tako da se ukupnom godišnjem prihodu odnosno primicima kupca ostvarenima na području Republike Hrvatske pribrajaju ukupni godišnji prihodi odnosno primici njegovih povezanih društava na svjetskoj razini, a prema podacima iskazanim u posljednjem predanom godišnjem financijskom izvješću, konsolidiranom financijskom izvješću ako ga ima ili drugom odgovarajućem financijskom dokumentu.

(3) Dobiveni zbroj ukupnih prihoda kupca i s njim povezanih društava umanjuje se za iznos prihoda odnosno primitaka ostvarenih prodajom robe odnosno pružanjem usluga između tog kupca i s njim povezanih društava, a iznos ukupnog godišnjeg prihoda računa se bez poreza na dodanu vrijednost i ostalih neizravnih poreza.

(4) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka kupac je dužan, na zahtjev Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, dostaviti podatke relevantne za utvrđivanje njegova ukupnog godišnjeg prihoda i primitaka, kao i ukupnih godišnjih prihoda odnosno primitaka s njim povezanih društava u roku od 60 dana od dana primitka zahtjeva.

(5) Ako kupac ne postupi u skladu sa stavkom 4. ovoga članka, odnosno ne dostavi Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja podatke iz stavka 2. ovoga članka u roku propisanom stavkom 4. ovoga članka, smatrat će se da kupac u odnosu na dobavljača ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka, odnosno da ima značajnu pregovaračku snagu u odnosu na dobavljača. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja u tom će slučaju postupiti u skladu s člankom 17. stavkom 3. te člankom 31.a ovoga Zakona.

(6) Za utvrđivanje značajne pregovaračke snage kupca u smislu ovoga Zakona ne uzima se u obzir ukupan godišnji prihod dobavljača.«.

Članak 5.

Članak 4. mijenja se i glasi:

»(1) Zabranjeno je iskorištavanje značajne pregovaračke snage kupca u odnosu na njegove dobavljače nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi.

(2) Nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima koji obuhvaća sve sudionike u proizvodnji, preradi i/ili trgovini poljoprivrednim ili prehrambenim proizvodima koje se iskorištavanjem značajne pregovaračke snage nameću dobavljačima jesu:

1. nepostojanje pisanog ugovora između kupca i dobavljača, kao i pisani ugovor između kupca i dobavljača koji nije sastavljen u skladu s odredbama ovoga Zakona ili obveze nametnute dobavljaču koje nisu predviđene u pisanom ugovoru između kupca i dobavljača

2. plaćanja koja nisu jasno istaknuta i specificirana na računu ili otkupnom bloku

3. opći uvjeti poslovanja kupca koji nisu u skladu s odredbama ovoga Zakona

4. mogućnost jednostranog raskida ugovora s dobavljačem od strane kupca u nepisanom obliku ili bez navođenja osnovanih razloga za raskid ugovora ili mogućnost otkaza ugovora s dobavljačem bez primjerenog otkaznog roka ili mogućnost jednostrane izmjene ugovora od strane kupca

5. nerazmjerno visoke ugovorne kazne s obzirom na vrijednost i značenje objekta obveze i

6. ostale nepoštene trgovačke prakse propisane člancima 11. i 12. ovoga Zakona.

(3) Zabranjene nepoštene trgovačke prakse propisane ovim Zakonom primjenjuju se na ugovore između dobavljača i kupca kojima se uređuje prodaja, kupnja ili isporuka poljoprivrednih i/ili prehrambenih proizvoda neovisno o mjerodavnom pravu koje bi se inače primjenjivalo na te ugovore.«.

Članak 6.

Naslov iznad članka 5. mijenja se i glasi: *»Oblik i obvezni sadržaj ugovora dobavljača i kupca«.*

Članak 5. mijenja se i glasi:

»(1) Ugovor između dobavljača i kupca mora biti sklopljen u pisanom obliku prije isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i sadržavati sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a osobito odredbe o:

1. cijeni poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i/ili načinu određivanja odnosno izračuna cijene

2. kvaliteti i vrsti poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se isporučuje kupcu

3. uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda

4. uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmet ugovora

5. mjestu isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda odredivog i/ili određenog adresom mjesta isporuke i

6. trajanju ugovora.

(2) Cijena poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda iz stavka 1. točke 1. ovoga članka može biti određena u fiksnom iznosu, a može se odrediti i/ili izračunati zbrajanjem različitih faktora koji moraju biti utvrđeni u ugovoru, a koji primjerice mogu uključivati tržišne pokazatelje koji se odnose na promjene tržišnih uvjeta, isporučene količine te kvalitetu ili sastav isporučenih poljoprivrednih proizvoda.

(3) Ako se ugovorom predviđa redovita isporuka proizvoda, uvjeti i rokovi plaćanja isporučenog pokvarljivog poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda iz stavka 1. točke 3. ovoga članka ne smiju biti dulji od 30 dana računajući od isteka ugovorenog razdoblja isporuke tijekom kojeg su isporuke izvršene ili ne smiju biti dulji od 30 dana računajući od dana isporuke odnosno dana primke ili dana otkupnog bloka na kojem je utvrđen iznos koji treba platiti za otkupljene poljoprivredne i prehrambene proizvode, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije.

(4) Ako se ugovorom predviđa redovita isporuka proizvoda, uvjeti i rokovi plaćanja isporučenih ostalih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda iz stavka 1. točke 3. ovoga članka, a koji se ne smatraju pokvarljivima u smislu ovoga Zakona, ne smiju biti dulji od 60 dana računajući od isteka ugovorenog razdoblja isporuke tijekom kojeg su isporuke izvršene ili ne smiju biti dulji od 60 dana računajući od dana isporuke odnosno dana primke ili dana otkupnog bloka na kojem je utvrđen iznos koji treba platiti za otkupljene poljoprivredne i prehrambene proizvode, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije.

(5) Ugovoreno razdoblje isporuke iz stavaka 3. i 4. ovoga članka može biti ugovoreno i obuhvatiti obračunsko razdoblje od najdulje 30 dana.

(6) Ako se ugovorom ne predviđa redovita isporuka proizvoda, uvjeti i rokovi plaćanja isporučenog pokvarljivog poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda iz stavka 1. točke 3. ovoga članka ne smiju biti dulji od 30 dana računajući od dana isporuke ili ne smiju biti dulji od 30 dana računajući od dana izdavanja računa ili zaprimanja računa ili otkupnog bloka na kojem je utvrđen iznos koji treba platiti, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije.

(7) Ako se ugovorom ne predviđa redovita isporuka proizvoda, uvjeti i rokovi plaćanja za ostale poljoprivredne i prehrambene proizvode iz stavka 1. točke 3. ovoga članka, a koji se ne smatraju pokvarljivim u smislu ovoga Zakona, ne mogu biti dulji od 60 dana računajući od dana isporuke ili ne smiju biti dulji od 60 dana računajući od dana izdavanja računa ili zaprimanja računa ili otkupnog bloka na kojem je utvrđen iznos koji treba platiti, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije.

(8) Ako kupac utvrđuje iznos koji treba platiti, razdoblja plaćanja iz stavaka 3. i 4. ovoga članka počinju teći od isteka ugovorenog obračunskog razdoblja u kojem su isporuke izvršene, a razdoblja plaćanja iz stavaka 6. i 7. ovoga članka počinju teći od dana isporuke poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.«.

Članak 7.

Naslov iznad članka 6. mijenja se i glasi: *»Izuzeća od ugovaranja između dobavljača i kupca«.*

Članak 6. mijenja se i glasi:

»(1) Iznimno od odredbe članka 5. stavka 1. ovoga Zakona, pisani ugovor nije potreban ako dobavljač prihvati ponudu koja sadržava javno objavljene i obvezujuće uvjete kupca koji kupuje na otkupni blok primarni poljoprivredni proizvod radi njegove daljnje prodaje ili prerade, a ponuda sadržava odredbe iz članka 5. stavka 1. točaka 1. do 5. ovoga Zakona odnosno ako dobavljač i kupac imaju sklopljen ugovor o zajedničkoj proizvodnji koji sadržava i odredbe iz članka 5. stavka 1. točaka 1. do 6. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od odredbe članka 5. stavka 1. ovoga Zakona, kada dobavljač isporučuje poljoprivredni ili prehrambeni proizvod kupcu koji je zadruga i/ili proizvođačka organizacija čiji je član dobavljač, pisani ugovor nije potreban ako statut zadruge odnosno osnivački akt proizvođačke organizacije sadržava odredbe koje su po sadržaju u skladu s člankom 5. stavkom 1. ovoga Zakona.

(3) Kupac je dužan javno objavljene obvezujuće uvjete iz stavka 1. ovoga članka čuvati i arhivirati u slučaju svake izmjene radi osiguranja dostatnog revizorskog traga i uvida u uvjete po kojima je otkupljivao ili davao ponudu.«.

Članak 8.

Naslov iznad članka 7. mijenja se i glasi: *»Pravila izdavanja računa i otkupnog bloka«.*

Članak 7. mijenja se i glasi:

»(1) Za isporuku poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda u skladu s ugovorom sklopljenim između dobavljača i kupca odnosno za uslugu povezanu s isporukom poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda mora biti izdan račun u skladu s poreznim propisima ili otkupni blok.

(2) Račun koji dobavljač izdaje kupcu, osim bitnih elemenata uređenih poreznim propisima, mora sadržavati jasno navedeni iznos ugovorenih popusta ili rabata i točnu specifikaciju na što se iznosi odnose, u skladu s ugovorom između dobavljača i kupca.

(3) Dobavljač odgovara za sadržaj računa.

(4) Otkupni blok koji kupac uslužno izdaje umjesto dobavljača mora najmanje sadržavati elemente vezane uz obračun vrijednosti, i to količinu preuzete robe, kakvoću i utvrđenu cijenu te jasno navedeni iznos ugovorenih popusta ili rabata i točnu specifikaciju na što se iznosi odnose u skladu s javno objavljenim i obvezujućim uvjetima kupca prema dobavljaču.

(5) Kupac odgovara za sadržaj otkupnog bloka.

(6) Naknade za usluge kupca prema dobavljaču čije ostvarenje ovisi o stvarnom i mjerljivom učinku kupca, a ne smatraju se nametanjem nepoštene trgovačke prakse ne smiju biti izražene na računu iz stavka 2. ovoga članka, već za te usluge kupac mora izdati račun dobavljaču na kojem je dužan jasno specificirati svaku pojedinu uslugu za koju se plaća naknada.

(7) Odredbe ovoga članka ne utječu na porezne propise o obliku i sadržaju računa.«.

Članak 9.

Naslov iznad članka 11. mijenja se i glasi: *»Ostale nepoštene trgovačke prakse kupca«.*

Članak 11. mijenja se i glasi:

»(1) Osim nepoštenih trgovačkih praksi iz članaka 4. i 5. te članaka 7. do 10. ovoga Zakona, ostale zabranjene nepoštene trgovačke prakse u odnosu na kupca i dobavljača jesu prakse u kojima kupac:

1. plaća dobavljaču u rokovima duljim od propisanih

a) člankom 5. stavcima 3., 4., 5. i 8. ovoga Zakona u slučaju ugovorene redovite isporuke proizvoda

b) člankom 5. stavcima 6., 7. i 8. ovoga Zakona kada nije ugovorena redovita isporuka proizvoda

2. otkazuje dobavljaču narudžbe pokvarljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u roku kraćem od 30 dana, s obzirom na to da u roku kraćem od 30 dana nije razumno očekivati da će dobavljač pronaći drugi način stavljanja na tržište ili upotrebe tih proizvoda

3. zahtijeva od dobavljača ili ugovara i/ili naplaćuje od dobavljača plaćanja koja nisu povezana s prodajom poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda dobavljača te zahtijeva plaćanja i/ili ugovara i/ili naplaćuje dobavljaču naknadu za usluge koje nisu pružene odnosno za usluge koje su pružene iako nisu ugovorene između ugovornih strana